

І. Лебедєв

«Корпоративна соціальна відповідальність у контексті впровадження концепції гідної праці»¹

Запропонована монографія являє собою цілісне дослідження проблем формування і поширення концепції корпоративної соціальної відповідальності і гідної праці. Вирішальним чинником у прагненні будь-якого суспільства до соціально-економічного прогресу є людський потенціал як джерело людських здібностей, прагнень, можливостей. Оскільки праця є джерелом задоволення потреб людини, формою реалізації її інтелектуальних і фізичних здібностей, запорукою економічного зростання суспільства, то вона має бути забезпечена гідними умовами на засадах корпоративної соціальної відповідальності. Концепція корпоративної соціальної відповідальності як соціоекономічного інституту в умовах України розглядається як ефективний засіб забезпечення економічної збалансованості та соціальної стабільності. Актуальність теми пов'язана з тим, що, попри системні наукові дослідження концепції корпоративної соціальної відповідальності, соціального партнерства і гідної праці, все ще відчувається дефіцит теоретико-методологічних досліджень, в яких ці концепції були б розглянуті комплексно, в єдності з практичними моделями.

Розглянувши з позицій історичного аналізу процес формування, розвитку і поширення концепцій корпоративної соціальної відповідальності і гідної праці, автор дійшов обґрунтованого висновку про його закономірний характер і поряд з тим підкреслив, що цей процес розвивається не автоматично і нерівномірно, має періоди уповільнення і навіть регресу.

Автор запропонував власні визначення понять «корпоративна соціальна відповідальність», «гідна праця», «корпоративна соціальна політика», «корпоративне громадянство», «якість трудового життя». Зокрема, характеризуючи сутність корпоративної соціальної відповідальності, автор підкреслив, що соціальна відповідальність – це не тільки відповідальність у соціальній сфері, але й загальна відповідальність перед соціумом у цілому, що містить у собі інші види відповідальності – матеріальну, юридичну, моральну, політичну тощо, і проявляється не тільки усвідомленням вимог, що пред'являються до нього іншими суб'єктами, суспільством, державою, але й виконанням цих вимог. Корпоративна соціальна відповідальність, відмічає автор, це різновид колективної відповідальності за дії, які були вчинені індивідами, але зумовлені належністю цих індивідів до організації. «Корпоративна» у цьому контексті розуміється як «організаційна», а не тільки та, що притаманна корпорації – акціонерному товариству. Тому поняття «корпоративна соціальна відповідальність» може використовуватися щодо організацій різних видів власності і організаційно-правових форм.

Проаналізувавши низку методологічних підходів, автор запропонував власний методологічний підхід до аналізу і комплексної оцінки стану корпоративної соціальної відповідальності і гідної праці з використанням узагальнюючих та інтегрального індексів на основі науково обґрунтованої системи індикаторів. Цей підхід дає можливість здійснювати вимірювання, аналіз, оцінку і порівняння стану корпоративної соціальної відповідальності, гідної праці, а також інших складових економічної і соціальної діяльності підприємств на основі даних їх фінансової та статистичної звітності і експертних оцінок.

Також було запропоновано концепцію вдосконалення соціально-трудових відносин, спрямовану на реалізацію корпоративної соціальної відповідальності в контексті забезпечення гідної праці у єдності цілей розвитку та ефективного використання трудового потенціалу для підвищення конкурентоспроможності економіки, досягнення стійкого розвитку і соціальної стабільності. На основі цієї теоретичної концепції розроблена практична модель, яка містить принципи, пріоритетні напрями і соціально-економічний механізм забезпечення гідної праці на засадах корпоративної соціальної відповідальності.

У монографії викладено шляхи вирішення актуальної наукової проблеми – розробка й обґрунтування теоретичних і методологічних основ забезпечення гідної праці на засадах корпоративної соціальної відповідальності.

Монографія може бути корисною для науковців, фахівців-практиків, державних службовців, викладачів і студентів, активістів громадських організацій, а також усіх тих, хто цікавиться питаннями розвитку соціально-трудових відносин на засадах впровадження корпоративної соціальної відповідальності та гідної праці.

*Професор кафедри економіки та управління
Одеського національного економічного університету,
доктор економічних наук, професор
В. Семенов*

¹ Лебедєв І. В. Корпоративна соціальна відповідальність у контексті впровадження концепції гідної праці: Наукова монографія. – Одеса: Типографія «Атлант», 2014. – 376 с.